

MENTAL HELSE

ÅPENHETSERKLÆRING

Våre verdier:

Likeverd

(substantiv)

like stort verd; det å være eller bli betraktet som likeverdige.

Åpenhet

(substantiv)

det å være åpen; mottagelighet | jf. reseptivitet, lydhørhet.

Respekt

(substantiv)

aktelse; ærbødighet; spesiell, ydmyk oppmerksomhet

Inkludering

(verbalsubstantiv)

ta med som del av noe; medregne; iberegne.

Innledning

Mental Helse er forpliktet til å fremme respekt for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold i henhold til Åpenhetsloven, som trådte i kraft 1. juli 2022. Loven har som formål å sikre åpenhet om virksomheters arbeid med å ivareta menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold, samt å gi allmennheten tilgang til informasjon om hvordan virksomhetene håndterer negative konsekvenser på disse områdene.

Formål og Virkeområde

Åpenhetsloven pålegger større virksomheter å utføre aktsomhetsvurderinger for å stanse, forebygge og begrense negative konsekvenser på menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold. Loven gjelder for virksomheter som er hjemmehørende i Norge og som tilbyr varer og tjenester i eller utenfor Norge, samt større utenlandske virksomheter som tilbyr varer og tjenester i Norge.

Aktsomhetsvurdering

Aktsomhetsvurdering

Mental Helse gjennomførte høsten 2023 en aktsomhetsvurdering i tråd med kravene i Åpenhetsloven. Vurderingene ble utført av ansatte med innsikt i egen virksomhet og leverandørkjeder, og omfattet alle virksomheter og avdelinger under samme organisasjonsnummer.

Vedtak om Forankring av Ansvarlighet

Mental Helse sitt sentralstyre vedtok xx. januar 2024 følgende:

«Sak 7/24 - Åpenhetsloven/Åpenhetserklæring

Administrasjon har i sitt arbeid med Åpenhetsloven og aktsomhetsvurdering utarbeidet:

- nye rutiner for videre oppfølging av Åpenhetsloven,
- utarbeidet erklæring som skal legges tilgjengelig på organisasjonens nettside
- utarbeidet redegjørelse for arbeidet med Åpenhetsloven, jfr. informasjonsplikt til andre
- virksomheter ved forespørsel.

Kartlegging- og implementeringsarbeidet er ferdigstilt. Det videre arbeidet vil være en årlig gjennomgang av informasjonsinnhenting, oppdatering av Mental Helse sin erklæring, samt gjennomføre stikkprøver ved behov.

Beslutning:

Styret tar saken til orientering»

Interne Dokumenter for Trygge og Like Arbeidsvilkår

- Personal- og HMS håndbok - gjelder for alle ansatte, dvs. stab i Oslo, Headspace, Svartjenestene i Skien og Erfaringskompetanse.
- Tariffavtale
- Lønnspolitiske retningslinjer
- Faste AMU-møter, 4 ganger pr. år
- Ansattes representanter i styrer (både i Mental Helse og i Erfaringskompetanse)
- Verneombud
- Tillitsvalgt

Arbeids-/Kartleggingsgruppen

Deltakerne i arbeidsgruppen er:

- Generalsekretær
- Økonomisjef
- Administrasjonssekretær
- Organisasjonskonsulent
- KT-ansvarlig
- Administrasjonsansvarlig i Erfaringskompetanse
- Daglig leder for svartjenestene

I tillegg har avdelingslederne for kommunikasjon- og organisasjonsrådgivere, samt kampanjeleder for Verdensdagen, gjennomgått innkjøpslister for sine avdelinger/områder.

Arbeidsform

Gjennomgang av de 50 største kjøp fra eksterne leverandører/virksomheter de 3 siste årene. Av disse er det 3 typer virksomheter/tjenesteleverandører som kan inneha en risiko jfr.

Åpenhetsloven:

- Hotell og reiseleverandører
- Profil- og reklameartikler
- Rengjøringstjenester

Overnevnte i arbeidsgruppen har gjennomgått foretatte innkjøp de siste 3 årene. Faktorer som spesielt har blitt vektlagt er:

- Størrelse på innkjøp
- Gjentakende innkjøp hos samme leverandør
- Om virksomheten faller innunder kravet om Åpenhetserklæring/aktsomhetsvurdering.

Funn

Etter gjennomgang av tjenesteleverandørene var det ingen av innkjøpene som faller inn under kategorien brudd på grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold, i forbindelse med produksjon av varer og levering av tjenester. Gjentakende innkjøp som reise og hotell, er gjennomført hos store tjenesteytere som allerede har på plass Åpenhetserklæring og følger lovverket. Enkelte innkjøp er gjort via mindre virksomheter som ikke har krav om å dokumentere aktsomhetsvurdering. Tilbakemelding fra disse er arkivert i arkivsystemet SharePoint.

Mental Helse har relativt få innkjøp hos eksterne leverandører/virksomheter da organisasjonen i all hovedsak mottar offentlig driftstilskudd og selv tilbyr tjenester basert på brukermedvirkning og frivillighet. Organisasjonen rapporterer årlig til offentlige tilskuddsgivere. Det er derfor en lav risikograd for brudd på Åpenhetsloven.

Innførte Tiltak

- Rutiner for gjentakende innkjøp
- Rutiner ved nye innkjøp
- Krav for dokumentering for å innhente informasjon om aktsomhetsvurdering fra eksterne virksomheter
- Dokumentasjon av kontakt opp mot virksomheter som faller utenfor regelverket

- Årlig gjennomgang av foretatt innkjøp for å kartlegge pågående eller mulige brudd på Åpenhetsloven
- Fortløpende arkivering av arbeidet opp mot Åpenhetsloven

Kontroll av innførte tiltak og gjennomgang av nye innkjøp/avtaler

I henhold til Åpenhetsloven, som trådte i kraft 1. juli 2022, er Mental Helse forpliktet til å fremme respekt for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold. Loven pålegger større virksomheter å utføre aktsomhetsvurderinger for å stanse, forebygge og begrense negative konsekvenser på menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold.

Det er hentet ut lister over innkjøp for 2024. Det er pr. i dag ikke benyttet andre aktører enn det tidligere er innhentet aktsomhetsvurdering for. Innført tiltaksliste er fulgt av ansatte.

For å sikre at alle innkjøp og avtaler er i samsvar med Åpenhetsloven, vil vi videreføre en årlig evaluering av innførte tiltak og nye innkjøp/avtaler. Denne evalueringen vil inkludere:

- Gjennomgang av innkjøpslister for å identifisere eventuelle nye leverandører og sikre at de oppfyller kravene i Åpenhetsloven.
- Evaluering av eksisterende leverandører for å sikre at de fortsatt oppfyller kravene i loven.
- Dokumentasjon av alle funn og tiltak som er iverksatt for å rette opp eventuelle avvik.

Denne prosessen vil bidra til å opprettholde åpenhet og ansvarlighet i våre innkjøp og avtaler, og sikre at vi fortsetter å ivareta menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold i henhold til lovverket.

Ny evaluering og gjennomgang vil finne sted i desember 2025.

Dato: 04.01.25

Mental Helse er en medlemsorganisasjon for mennesker med psykiske helseutfordringer, pårørende og andre interesserte. I 45 år har vi kjempet for økt åpenhet, forebygging av psykiske helseutfordringer og et bedre helsetilbud. Vi er en organisasjon for alle, uansett seksuell orientering, funksjonsevne, etnisitet og kulturell bakgrunn.

Tlf: 352 96 060

E-post: post@mentalhelse.no